

הדר פרק ששי עירובין

עב.

עין משפט
נר מצוה

עא א ב מיי פ"ד מהל' עירובין הל' ז סמג עין א טו"שע א"ח ס' שע סעיף ג:

(א) פירש גאון מסיפס כותל חלול שיש בו חלומות. עירובין.
(ב) ע' ש"ל רש"י ר"ח ב"ה אצל א (לקמן עטג).
(ג) ע' ע' צ"א (ס' נבמות).
(ד) ע' ע' צ"א (ס' עירובין).
ה"א"ש: מועיל לנטילן.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אצל וכו' דהא ללישנא קמא: (ב) ת"ח בפת ס' והא דנקט צהא לישנא דלא גרע: (ג) בא"ד בשם ר"י שיתוף טעמו כן ס':

והד אמר צ"ל. אפי' רצנן מודו דלא סמכינן עליה צחצר ללא אמרי' מגו: כי פליגי צפם. ופליגי צין צשיתוף צין צעירוב דלר' מאיר אין סומכין על זה בצמקום זה: מאי לאו כו'. וקשיא למאן דאמר צין לא פליגי: או משתתפינן צמזבו צפם. דמשתתפינן דומיא דמערבין צמזבו: ונהגו צפם צמזבו דתענית (דף ק"ו): מפורש הלכה דרשינן צפירקא הלכה כרבי מאיר מנהג מדרש לא דרשינן אורווי מורינן ליחיד הצא לימלך נהגו אורווי נמי לא מורינן ואי עבוד לא מחינן בהו: **מתנאי' צטרקלין אחד.** וחלקוהו לחמשה וכולן יש להן פתח מן הטרקלין לחצר ואריך לערב עם שאר בני חצר: צ"ש אומרים. רשויותינן חלוקין ואריך לכל חצורה ליתן פת צעירוב החצר דהו להו כה' צמים וה"ה דאס צאו להוציא מרשות זו לזו צריכינן עירוב צינייה: וצ"ה אומרים. אין מחינה זו חילוק רשות דמחיה שפלה היא כדמפרש צגמ' הלכך עירוב אחד לכולן וצמחן הטרקלין נמי מוציאין מו לזו צלא עירוב שהטרקלין מצדן וכיון דצינייה א"ש עירוב נעשה אחד מהן שליח לכולן דאמרי' לקמן חמשה צגבו את עירובן כלומר ששרויין צחמשה צמים צחצר ועירוב צינייה והו להו חדא ואס צאין לערב עם אחרים עירוב אחד לכולן: ומודין **צשמקלסן שרויין כו'.** דהו להו כה' צמים ולא דמו לה' צגבו את עירובן שהרי לא עירבו צינייה: **צגמ' מחלוקס.** צשרשויותיהן חלוקות צמסיפס מחינה נמוכה של חתיכות עלים דהתם צצית הלל צית אחד הו דמו לה' צגבו את עירובן דהני נמי כמי שעירבו דמי: אף צמסיפס מחלוקס. דלא תימנא צית צמחיה עשרה הו דאסרי וצמסיפס מודו אלא אפילו צמסיפס נמי אסרי: פליגי צה. אמתניתינן קאי: מחלוקס. צית צמחיה וצית הלל כו': אצל מחינה שאין מגיעם לתקרה. אפילו הן עשרה דברי הכל עירוב אחד לכולן ופליגי אחריוהו לישי דרצ נחמן דהא (ס') ליטנא קמא קאמר דצמחיה עשרה מודו לחלוק הו והכא אמרינן אפילו צמגיעות לתקרה פליגי ולליטנא צתרא קאמר דצמסיפס נמי פליגי ואסרי צית צמחיה והכא אמרי דאפילו צמחיה עשרה לא אסרו אלא צמחיה המגיעות לתקרה: הסבר

והד אמר צ"ל דכו"ע לא פליגי דבעינן דתרי כי פליגי בפת מיתיבי וחכמים אומרים או מערבין או משתתפינן מאי לאו או מערבין בחצר בפת או משתתפינן במזבזו ביין אמר רב גידל אמר רב ה"ק או מערבין בחצר בפת ומותרין כאן וכאן או משתתפינן במזבזו בפת ומותרין כאן וכאן אמר רב יהודה אמר רב הלכה כרבי מאיר ורב הונא אמר מנהג כר"מ ורבי יוחנן אמר נהגו העם כרבי מאיר: **מתנאי' המשה חבורות ששבתו בטרקלין אחד ב"ש אומרים עירוב לכל חבורה וחבורה וב"ה אומרים * עירוב אחד לכולן ומודין בזמן צמקצתן שרויין בחדרים או בעליות שהן צריכינן עירוב לכל חבורה וחבורה: צגמ' אמר רב נחמן מחלוקת (ס') במסיפס אבל במחיה עשרה דברי הכל עירוב לכל חבורה וחבורה איכא דאמרי אמר ר"נ אף במסיפס מחלוקת פליגי בה רבי חייא ורבי שמעון ברבי חד אמר מחלוקת (ס') במחיצות המגיעות לתקרה אבל מחיצות שאין מגיעות לתקרה דברי הכל עירוב אחד לכולן וחד אמר מחלוקת (ס') במחיצות שאין מגיעות לתקרה - אבל מחיצות המגיעות לתקרה דברי הכל צריכינן עירוב לכל חבורה וחבורה מיתיבי**

וכן פירש צריס סוכה (דף ג'): ואע"פ שפירש כאן צקונטרס דלכ"ע סומכין צמזבו על עירובי חצירות שהיא לעולם צפת מכל מקום למ"ד צפת פליגי קשה דלמה לא יועיל עירוב החצירות למזבזו כיון צתורתו נמי להניח צצית דאטו השם גורם צנקרא עירוב שיש לו להועיל לחצירות ולא למזבזו ולמלא דלמר צין נמי פליגי ומפרש צרימא דצמקון או משתתפינן צמזבו צין ומותרין כאן וכאן אצל עירובי חצירות צין לא מהני ואמאי כיון צשיתוף מהני לא תקראנו עירוב אלא תקראנו ציתוף דמימה הו לצמר דמה צקראהו עירוב צנטל (ס') תורת שיתוף מעליו דוחק ר"י לפירוש הקונט' צצמחלת העירוב לא עירבו אלא בני חצר אחד או שתי חצירות יחד ולא היו צצורים שכל בני המזבזו צשתתפו יחד נמצא שלא נמו עירובן לשם ציתוף ולכן צצמיתוספו עליהם כל בני המזבזו אין לחושבו ציתוף כיון צשראשונים לא היו שם ולא ידעו מעולם צעליהם נימספו לו להאחרים וצראה ר"י דכולה מלמא דוקא עירובי חצירות צצית צצחצר וציתופי מצואות דוקא צחצר צצמזבו ולא צצית משום צצחצר מינכר טפי לשם ציתוף דשייכא טפי למזבזו וקרוצים צצמיתוספו למזבזו זה היה והשתא ה' דקאמר לקמן צצמקוצין צצית צצפת ששל הצלוחן סומכין משום עירוב לאו אף משום עירוב קאמר אלא משום עירוב דוקא ולא משום ציתוף והא דלמר צריס סוכה (דף ג') צית שאין צו צרבע על צרבע אין מניחין צו עירובי חצירות אצל מניחין צו ציתופי מצואות דלא גרע מחצר צצמזבו ומשמע דכל שכן אס היה צית גמור שהיו מניחין צו ציתופין אורי' דודאי צית גמור גרע לענין ציתוף והא דנקט (ס') צהא דלא גרע שלא תאמר כי היכי דיוצאין מכלל צמים לענין עירוב יוצאין נמי מכלל חצר לענין ציתוף לפי ציש מחינות מפיסקות וחצר צעי ד' אמות וצחאי צית ליכא ד' אמות והשתא הך דבעל הצית שהיה צותף לשיניו לזה צין וההיא נמי דלעיל (דף פ"ט). דליקני מר צציעמא דחלא צריך לצמר דצחצר היה אותו צצית דצציתופי מצואות איירי דאלו עירובי חצירות צעי פת וצירושלמי משמע כפי' הקונט' דכ"ס צית דלמר צפ' מי שהוציא מהו עירוב צריך צית ציתוף מהו צשיתוף צית מלמא דצמחאל אמרה ציתוף צריך צית ומסקי רבי אצבו (ס') צשם רבי יוחנן ונתנו צין צאיר דלמר צין צאיר דלמר צמזבו

משמע צהדיא דכ"ס צית: **צנהגו העם כר' מאיר.** צפרק צתרא דתענית (דף ק"ו): מפרש דאורווי לא מורינן כותמיה ואי עבדינן לא מחינן צדייהו וא"ת מה מחאה ציין כאן אס מצמירין כר"מ לעשות עירוב וציתוף ו"ל דלא הו צצכה לצטלה אי נמי אס ננעשים על כך להצוא סכין וחמין לצורך מינה אי נמי לבי ה' דלמר צמי שהוציא מהו אצל חצר צצין שני מצואות והוא רגילה צאחד אס עירב רגיל לעצמו וזה שאינו רגיל לא עירב והיא נמי לא עירבה דומה אותה אצל מי שאינה רגילה דכופין על מדת סדום והשתא אס עירב מי שאינו רגיל ולא ציתוף והס דוחין אותה אצל מי שאינו רגיל כר"מ דצעי ציתוף לא מחינן צהו אי נמי אס עירבה עם שניהם ולא ציתפה אלא עם האחד דלרצנן הו להו עירבה עם שניהם אסורה עם שניהם ולר"מ עם אותו צשיתפה עמו מותרת דעם האחר לא צשתתפה ואין עירוב מועיל צמקום ציתוף: **צגודרין בשמקצתן שרויין בחדרים וצרייות שהן צריכינן עירוב לכל חבורה וחבורה.** והני חדרים ועליות איירי כגון שכל אחד פתחו לחצר דצפירס צקונט' דהך ה' חצורות צשצבו צטרקלין כולהו יש להן פתח מן הטרקלין לחצר דאס לא היה לכל אחד פתח לחצר הו אמרינן פנימי נותן עירובו דיו או שני הפנימיים לר' יוחנן דסוף פרקין גבי עשרה צמים זה לפניו מזה ומיהו אס יש לאדם סופר או מלמד צציתו או כעין אותן [הצחורים] הצאין ללמוד תורה ושרויין כל א' צחד או צעליה צצפי עצמו אע"פ שחלוקין מצעע' הצית צצפתו אין אסרינן עליו ולא צעו עירוב צין יש להם פתח לרה"ר צין אין להם פתח לרה"ר דלא מיצעיא אס כולם אכולין צמקום אחד אף ע"פ שכל אחד ישן צחדו קי"ל כמאן דלמר לקמן (דף ע"ג). מקום ציתוף גורם אלא אפילו לשמואל דלמר מקום לינה גורם או אפילו אכולין וישנים כל אחד צחדו אין אסרינן או על זה ויהו שכולם משתתפה צוחן הצית בכל עיסקי צשמישתיה צצפישול וצכל תציי כולהו צאליו אכולים וישנים צמקום אחד אע"פ שיש להם פתח לצד רה"ר הכל נקראים על שם צעל הצית ועוד דאין משאיל להם רשותו לאסרו עליו ולא על זה ומצי לסלוקינהו והוה ליה כה' צצירים וה' לקיטים דלא אמרי' להחמיר כדאמרין לעיל (דף ק"ו). דלחד נותן עירובו דיו ואפי' שרויין צחדרים וצעליות דאס צשרויין כולם צצית צה לא הו מצתתף צציי דקאמר מהו דאפילו היה הצית שלהם לא היו אסרינן זה על זה וכיון דגבי נכרי דדירתו לא שמה דירה לא אסרי אלא חצי כולהו כחד כל שכן גבי ישראל דדירתו שמה דירה דצטלה דירתם גבי דירתו של צע"ה ולא דמי למקמתן שרויין צחדרים וצעליות דהכא שיש כח לזה כמו לזה ואע"פ שהקילו צנכרי טפי מצשראל דמי מושיל דוכתא לישראל אחד דישאל נותן עירובו דיו ואע"פ שאין צנכרי רוזה להסכיר וצע"כ של נכרי וכה"ג צציתו של ישראל לא שרי התם נמי טעמא משום דדירת נכרי לא חצי כ"כ אצל מכל מקום יש ללמוד מדלא אסרי חמשה צצירים זה על זה גבי נכרי כל שכן גבי ישראל דצפרישית: **צמחיצות המגיעות לתקרה.** והא דקתני מתנאי' דמודים היכא דמקלנן שרויין צחדרים וצעליות לא דמי דהכא איירי צמחיות ערמי כגון יריעות צמפסיקין עד התקרה: רבי

רבינו הננאל והחכמים אומרים (אין) [אין] מערבין או משתתפינן. אוקמה משמיה דרב הכי קתני, או מערבין בחצירות בפת, ושכח אחד מהן ולא נשתתף ובטיל רשותו. לר' מאיר אית ליה ביטול ומותרין כאן וכאן. או משתתפינן במזבזו ביין ושכח אחד מבני חצר ולא עירב מותרין כאן וכאן. ואסיקנא דכולי עלמא עירובי חצירות בפת דאין סומכין על עירוב במקום שיתוף. דאמר רב יהודה אמר רב הלכה כרבי מאיר ורב ברוצה אמר רב הלכה כאלעזר בן תדאי. מתנאי' חמש חבורות ששבתו בטרקלין אחד, פ"י בירה אחת כו'. אוקמה רב נחמן מחלוקת בית שמאי ובית הלל הללו חלוקין במסיפס. פ"י פיקא דארבי, אבל אם הם חלוקים במחיצה י" טפחים דברי הכל עירוב לכל חבורה. איכא דאמרי אמר רב נחמן אף במסן־ספס מחלוקת, פליגי בה ר' חייא ור' שמעון ברבי, חד אמר מחלוקת במחיצות שאין מגיעות לתקרה כו'.

רבי